

Lindenskov:

Fýra ættarlið í losjuni

Í gamla kirkjugarði undir Svínaryggi eru fleiri minni um tey, sum slóðaðu fyri fráhaldsrørsluni í »avhaldinum« og losjuni. Maria og Jacob Lindenskov vóru tvey teirra

Í gamla kirkjugarði undir Svínaryggi eru um 300 gravsteinar. Tað koma eisini fleiri og fleiri. Í sambandi við ættarstevnu hjá Lindenskov-ættini fyri kortum, vórðu settir nýggir gravsteinar hjá Jacob Lindenskov og hansara tveimum konum. Tí er tað rimiligt at taka fram teirra søgu.

Konan gekk á odda

Ein av stovnarunum av losjuni í Havn Støt Viljen í 1902 var Maria Elisabeth Jacobsen, f. 30. september 1879, ættað úr Køk í Havn. Hon giftist í 1907 við Jacob Lindenskov í Rættará. Hann var tá einkjumaður eftir Katrinu í Baianstovu, ið doyði í barsilssong frá fyra smábørnum á jóansøku 1900.

Men eydnan var ikki long. Maria doyði av lungnabruna í 1909 frá teirri ikki ársgomlu Onnu. Tað gjørdist tískil ikki nógv Maria fekk avrikað í losjuni, men hon var í hvussu er virkin í barnalosjuni Chr. IXs Minde, sum var ein týðningarmikil táttur í losjuarbeiðinum tá.

Jacob gjørdist so eisini virkin losjulimur. Tað gekk so væl við nýggju losjuni í 1902, at longu í 1903 varð stovnað ein losja afturat »Polarstjernen«. Millum stovnararnar av hesi losju var Jacob Lindenskov. Henda losjan fekk eisini skjótt nógvar limir. Jacob gjørdist eisini í fleiri umførum »ovasti templari« í hesi losju.

Viltist á agitatónsferð í 1907

Tað var í november 1907, at fólkaatkvøðan um bann av friari rús-

drekkasølu skuldi verða, og í hesum sambandi varð arbeitt fyri at fáa eina danskan agitator til Føroya. Hetta gjørdist Peter Jensen, sum kom at hava so stóran týðning fyri føroyska samfelagið á fleiri økjum. Bert eitt dømi um hetta er mjólka-forsýningini.

Hann kom fyrst á fundir hjá losjunum í Havn, og í »Polarstjernen« varð hann ynsktur vælomin av Jacob Lindenskov. Her var so tosað um, hvussu valstriðið í samband við fólkaatkvøðuna skuldi skipast.

Jacob var vegna losjuna við á fyrstu agitatónsferð hjá Peter Jensen saman við Petur Jacob Mittún fyri avhaldsfelagið.

Teir fóru við »Smirli« úr Havn til Vestmanna 25. september. Eftir 12 tímar, har lagt var at í ymiskum bygðum, komu teir til Vestmanna, har teir hildu fund. Tað var so óheppið, at beint tá var grind, og nógvir menn høvdu drukkið. Kortini vóru eini 40 fólk á fundi, flest kvinnur.

Longu kl. 6 morgunin eftir fóru hesir triggir við báti um Vestmanna-sund. Á Vágalandinum vórðu teir settir av á Fútakletti. Teir finga at vita, at teir skuldu halda seg sunnanfyri á havið. Men hetta vóru skeiv beskeð. Teir skuldu halda seg norðanfyri.

Teir skuldu vera í Sandavági kl. 10 á morgni. Men mjørki kom á teir, og eingir varðar vóru. Teir máttu so royna sum frægast at leita seg fram. Jacob gekk á odda. Hinir ivaðust ikki í, at hetta fer at verða ein galin endi, men ikki bilaði.

Út á seinna partin hoyrdu teir

Katrína í Baianstovu
1866-1900

Jákup í Rættará
1869-1933

Maria í Køk
1879-1909

eina kúgv belja. Teir gingu eftir ljóðinum, tí tað kundi hent, at ein rás var oman til Sandavágs, har kúgvinn var. So var, og klokkan trý seinnapartin vóru teir í Sandavági. Her komu teir í prestatagardin, har teir vóru væl móttiknir hjá Carl Johansen, presti. Teir fóru so víðari til Sørvágs. Her vóru ikki færri enn 80 fólk á fundi, sum vardi í heilar triggjar tímar.

So til gongu til Miðvágs, har tað vóru 60 fólk á fundi.

Í Kvívík var fundur í kirkjutúnum. Her byrjaði Peter Jensen eina frálíka røðu. Men eftir 20 minuttir kom róp í, og í somu løtu hvarv mannamúgvann. Hetta skilti Jensen einki av, men tá vóru tað grindaboð. Úr Kvívík var farið til Kollafjarðar, men her var fólkið farið í grind, so tað vóru bert 20 fólk á fundi. Dagin eftir 2. oktober

róði manning teir yvir á Hvítanes, haðani teir gingu til Havnar. Har var fundur hildin um kvøldið fyri fullum húsi.

Eftirlitið við rúsdrekkalógini

Fólkaatkvøðan gekk eftir vild, og stórir meiriluti var fyri nýggju rúsdrekkalógini, sum bannaði friari sølu.

Í 1908 varð arbeitt við at gera eina »kredslosju« fyri Føroyar, t.v.s. eitt meginfelag fyri losjur. Jacob Lindenskov gjørdist eitt av umboðunum hjá »Polarstjernen«, tá kredslosjuni varð stovnað 14. oktober, og hann gjørdist eisini nevndarlimur.

Ein stór uppgáva hjá kredslosjuni var at hava eftirliti við, at nýggja rúsdrekkalógin varð fylgd.

Hetta var ikki ov gott. Jacob Lindenskov greiddi frá á einum fundi, at meðan hann var í Klaksvík legði ein grind beinini, og »Spiritus fløð ligefrem í Strømme«, so nógv sum grindamenninir drukku. Hann hevði sæð ein handil, sum seldi rúsdrekka fyri minst líka nógv, sum øll grindin var verd. Á heimvegnum hevði hann eisini lagt til merkis, at sera nógv varð drukkið millum danskarar, sum lögdu telefonina á Skálafjørðinum.

Men hóast hetta var kortini ein stór minking í samlaðu rúsdrekka-nýtsluni.

Ætlanin var alla tíðina, at rúsdrekkalógin skuldi endurskoðast. Í hesum sambandi heittu Peter Jensen og Jacob Lindenskov í 1911 vegna kredslosjuna á fútin fyri at finna fram tøluni fyri rúsdrekka-innflutningin undanfarnu fimm árin. Losjurnar skuldu gjalda út-reiðlurnar av hesi kanning.

Hetta vóru hugalig tøl fyri fráhaldsrørsluna. Tey vistu til dømis, at innflutningurin av brennivíni var minkaður úr um 150.000 pottar í

figgjarárinum 1906/07 til um 60.000 pottar í 1910/11.

Í 1909 verður »Polarstjernen« niðurløgd og limirnir fluttir í »Støt Viljen«. Her gjørdist Jacob Lindenskov varatemplari.

Nýggja ættarliðið tekur við

Tað seinasta, sum verður sagt um Jacob Lindenskov í losjuhøpi, er, at nýggja ættarliðið tekur við. Í 1927 verða tvey børn og ein verdóttir hjá honum vígd sum limir.

Ein av teimum hevur verið Edvard, sum nógvar tilvísingar eru til í losjubókini. Ein sonur hansara, Jákup, hevur alt sítt lív verið sera virkin í losjuni og fyri fráhaldsarbeiðinum yvirhøvur. Av hansara børnum hevur Elin sum ung verið virkin í ungdomsarbeiðinum hjá Losjuni. Her eru tískil fyra ættarlið, sum eru umboðað í losjusøguni.

Børnini hjá Jacob Lindenskov vóru:

Í fyrra hjúnalagnum
Johanna Sofia (1894-1953)
Hans Sigurd f. 1896
Johannes Edvard (1897-1986)
Christina Maria f. 1898
Og í seinna hjúnalagnum
Anna Cathrina f. 1908.
Seinni fekk hann Birtu Helenu (1913-1986) við Elsebeth Sofíu Fredrikki Egholm f. 1882.

Kelda:

Erling Isholm: Losjan Støt Viljen – 100 ár.
Jákup Lindenskov

Í komandi parti um tvær vikur verður greitt frá Heina á Trøðna og konu hansara Mariane Elise

Jacob Lindenskov

Fyrsta kona Jacob, Katrína, gjørdist bert 33 ár

Seinna kona Jacob, Maria, gjørdist bert 29 ár